

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun.Chișinău (jud. I. Chirtoacă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Gheorghe Șova, prin intermediul avocatului
Iulian Rusanovschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Șova
împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” cu privire la
anularea ordinului, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului pentru absență
forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 11 iulie 2016, Gheorghe Șova a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” (în continuare
IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”) solicitând anularea ordinului nr. 34 P § 4
din 11 aprilie 2016 cu privire la concedierea în legătură - reducerea numărului /
statelor de personal și restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului pentru
absența forțată de la serviciu în legătură cu concedierea ilegală, încasarea
prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a activat în cadrul Instituției
medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, deținând mai multe
funcții, începând cu 08 aprilie 2010, cu o întrerupere, până la concedierea sa din
funcție.

Prin ordinul nr. 65 din 08 aprilie 2010, a fost angajat în funcția de economist,
în Serviciul economie, evidență contabilă și gestiune, iar prin ordinul nr. 81 din 03
mai 2010, a fost transferat în serviciul audit intern. La 19 aprilie 2011, a demisionat
din motivul angajării în cadrul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în
cadrul căruia a activat până la 22 ianuarie 2014. La 27 ianuarie 2014, întru angajarea
în cadrul IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” în funcția de vicedirector economie

în aparatul de conducere, a încheiat cu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova contractul individual de muncă nr. 01, urmat de emiterea Ordinului nr. 11-P privind perfectarea angajării.

Susține reclamantul că, prin contractul individual de muncă încheiat, i s-a stabilit o perioadă de probă de șase luni și, ulterior, în lipsa unor obiecții față de munca depusă, a continuat munca în funcția deținută.

Precizează reclamantul că, în baza pct. 4 al contractului individual de muncă, durata contractului a fost stabilită pe un termen de cinci ani. Astfel, atât în baza contractului menționat, cât și în general, în cadrul activității și-a exercitat atribuțiile de serviciu și obligațiunile funcționale conștiincios, bazându-se pe principiul profesionalismului, respectând întocmai normele de muncă prestabilite inclusiv prin regulamentul intern a entității. Ca rezultat a fost decorat de către conducerea instituției cu Diplomă de Onoare.

Remarcă reclamantul că, la 11 februarie 2016, prin ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, în baza art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii, a fost preavizat despre reducerea din statele de personal ale instituției a funcției deținute de vicedirector economie, iar la 11 aprilie 2016, a fost emis ordinul nr. 34 P § 4 de concediere din funcție.

Susține că, ordinul de concediere este ilegal, fiind emis cu încălcarea normelor materiale și de procedură. Însăși reducerea funcției a fost una tendențioasă, fără argumentare, or, atribuțiile pe care le îndeplinea, sunt atribuții ordinare, necesare și inerente în cadrul instituției. În noua organigramă a instituției medicale, a fost introdusă o nouă funcție de vicedirector planificare și dezvoltare strategică, care în opinia sa, este doar o derivată a funcției anterior existente de vicedirector economie. Angajatorul urma să-i propună funcția nou instituită prin organigramă, însă, contrar acestei obligații, i s-a propus să accepte doar funcția de Șef Departament Mentenanță, Infrastructură și Dezvoltare, care anterior nu exista, fără a fi existat și anumite atribuții funcționale.

Menționează reclamantul că, în rezultatul concedierii sale inechitabile, angajatorul i-a cauzat suferințe psihice, plasându-l într-o situație de incertitudine și lăsând familia sa fără sursa principală de venit.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Șova împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” privind restabilirea în câmpul muncii și recuperarea prejudiciului.

Prin decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Gheorghe Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi și s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 01 septembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.165), Gheorghe Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 19 octombrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată; încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de

apel și hotărârea instanței de fond, le consideră neîntemeiate, deoarece au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și urmează a fi casate.

Consideră că, concluziile instanțelor, expuse în actele de dispoziție, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, or, în conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanțăși pe probe cercetate în ședință de judecată.

Indică recurentul că, atât instanța de apel, cât și cea de fond, la examinarea cererii de chemare în judecată, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu materialele dosarului.

Opinează că, au fost ignorate argumentele referitor la faptul că intimatul a încălcat termenul de preaviz, cu toate că a prezentat probe în acest sens. Angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit. b) și c)), doar cu condiția că va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse. În acest sens, atât instanța de fond, cât și instanța de apel a ignorat prevederile legale expuse în acest articol. Acest articol nu a fost respectat, deoarece a fost preavizat cu privire la reducerea statelor de personal la 11 februarie 2016, iar termenul de două luni instituit prin acest articol, începea să curgă din ziua imediat următoare, adică de la 12 februarie 2016 și până la 12 aprilie 2016, fiind eliberat din funcție la 11 aprilie 2016. Astfel, termenul de preaviz a fost încălcat în mod flagrant, ceea ce duce la anularea ordinului de eliberare din funcție. Invocă în contextul dat prevederile art. 14 alin.(2), (3) Codul muncii referitor la calcularea termenelor și în acest sens, este clar că termenul de 2 luni (60 de zile conform art. 263 Cod civil) urma să expire la 12 aprilie 2016 și nu la 11 aprilie 2016, dată la care nu putea fi concediat.

Precizează că, instanța de apel, la examinarea acestui argument, s-a rezumat doar a face trimitere la art. 88 Codul muncii, ce reglementează procedura de preavizare și a menționat că ordinul concediere a fost emis în legătură cu reorganizarea intervenientului accesoriu, însă nu combat argumentul invocat în acest sens. În opinia sa, nerespectarea termenului de preavizare constituie o încălcare a procedurii premergătoare concedierii. Instanțele ierarhic inferioare au omis această circumstanță și nu au stabilit condițiile în care urma a fi calculat acest termen, respectiv, aceasta nefiind constatată de către instanțele de judecată. Instanța de judecată incorect a perceput argumentul referitor la calcularea termenului. Ordinul de concediere din funcția de vicedirector urma să fie emis la data de 12 aprilie 2016 și nu la 11 aprilie 2016, după cum a procedat angajatorul. La combaterea acestui argument, instanța de apel doar a menționat că termenul a fost calculat corect, deoarece recurentul a solicitat concedierea din funcția de economist de categoria I începînd cu 11 aprilie 2016. Funcție de vicedirector nu are nimic în comun cu funcția de economist de categoria I, funcții pe care le deținea concomitent. Pentru fiecare tip de funcție angajatorul urma să respecte procedura de concediere. Astfel, recurentul invocă interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei de către instanța de

apel.

Referitor la argumentul invocat precum că nu a fost solicitat acordul organului sindical, instanța de apel a menționat că prevederile art. 87 alin. (4) Codul muncii, nu au caracter imperativ, iar acordul organului sindical la concediere se prezumă a eliberat. În această concluzie a instanței de judecată se atestă o interpretare eronată și care favorizează angajatorul, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova. Ori, odată cu stabilirea necesității acordului organului sindical, acesta urmează a fi obținut în scris, fie acest pozitiv sau negativ. Prin această interpretare eronată, instanța de judecată creează precedente ilegale noi de aplicare a legii și de favorizare a angajatorilor.

Consideră că atât instanța de apel, cât și instanța de fond au examinat superficial cauza, ajungând la concluzii eronate și aplicând o lege ce nu trebuia să fie aplicată.

Opinează că, instanța de apel respingând cererea de apel depusă și menținând hotărârea primei instanțe, a ignorat total prevederile Codului Muncii. Atât instanța de fond, cât și instanța de apel, eronat au interpretat normele legale și argumentele invocate, respingând apelul declarat. Astfel, orice omisiune a angajatorului la preavizare și la concedierea salariaților, precum și a instanței de judecată la examinarea cauzei, urmează să fie interpretată în favoarea sa.

Susține că, instanțele ierarhic inferioare au ignorat și prevederile care statuează că la reducerea statelor de personal urmează să fie reduse în primul rând funcțiile vacante și respectiv să existe optimizare în acest sens. Deși se creează impresia unei reduceri a statelor de personal, totuși atenționează că lucrurile sunt de cu totul altă natură. Dacă ar fi de comparat subdiviziunile/secțiile/departamentele ce stau în subordinea acestor vicedirectori, constată că în temeiul vechii organigrame (din 11 aprilie 2014) existau 59 de subunități (secții și servicii), iar conform organigramei din 31 decembrie 2015, se numără 64 de subunități, ceea ce presupune un număr mai mare de angajați și cheltuieli salariale mult mai mari decât anterior reducerii statelor de personal. Din acest motiv intimatul a refuzat să răspundă la interpelarea adresată și să ofere o claritate cu privire la numărul de angajați ai acestuia, la numărul de angajați prin cumul și inclusiv să aducă la cunoștință numărul de locuri vacante în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă.

Invocă că, instanța nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată. Astfel, au fost neglijate prevederile Legii cu privire la reducerea statelor de personal, inclusiv Convenția colectivă nr. 11 din 28 martie 2012 cu privire la criteriile de reducere în masă a locurilor de muncă, care în art. 2 alin.(1) lit. e) stabilește că reducerea în masă poate avea loc atunci când din cadrul unității activează peste 400 de persoane, sunt concediați cel puțin 10% din angajați. În speță, pârâtul indică de o reducere a statelor de personal, atunci această reducere nu putea fi efectuată cu 6 angajați, deoarece cuantumul minim de 10 procente din numărul de 1000 de angajați, constituie 100 de salariați.

Indică recurentul că, instanțele ierarhic inferioare au ignorat și prevederile art. 329 Codul muncii referitor la obligația angajatorului la repararea integrală a prejudiciului material și moral, deoarece a fost ilegal lipsit de dreptul de a munci. În concluzie, atât instanța de fond, cât și cea de apel, s-a bazat doar pe probele

prezentate de către pârât/intimat și a ignorat probele prezentate de el, fără a da o apreciere acestora.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 11 iulie 2017, iar Gheorghi Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi, a declarat recurs la 01 septembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.165), ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 25 octombrie 2017 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Gheorghi Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 89 alin.(2) Codul muncii, la examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (3), (4) Cod de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar

toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În conformitate cu art. 241 alin.(5), (6) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

În conformitate cu art. 373 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Din materialele cauzei și anume copia carnetului de muncă rezultă că Gheorghe Șova a fost angajat la data de 27 ianuarie 2014 în funcția de vicedirector economie în aparatul de conducere al Instituției medico-sanitare publice „Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă”, conform ordinului nr. 16 din 27 ianuarie 2014 (f.d.20).

La 27 ianuarie 2014, între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, în persoana ministrului și Gheorghe Șova a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 01, privind angajarea lui Gheorghe Șova în funcția de vicedirector economie în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă”. Durata contractului fiind de 5 ani, însă cu termen de probă de 6 luni (f.d.8-9).

Tot aici, este de menționat că conform ordinului Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.332 din 11 aprilie 2014 „Cu privire la Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” și deciziei din 04 iulie 2014 a ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, începând cu 04 iulie 2014, Instituția medico-sanitară publică „Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă” se numește Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă”.

Prin ordinul nr. 15-PȘ 1 din 11 februarie 2016 „Cu privire la personal” al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, în temeiul prevederilor art. 86 alin.(1) lit.c), 88 Codul muncii, ordinului Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 1025 din 31 decembrie 2015 „Cu privire la aprobarea organigramei Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, pct.9 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 397 din 31 mai 2011, s-a dispus, conform pct.1, reducerea de la 11 februarie 2016 a funcției de vicedirector economie, Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă”, iar

conform pct. 2- preavizarea, contra semnătură, despre concedierea în contextul modificării statutului de personal, începând cu 11 aprilie 2016, lui Gheorghi Șova, vicedirector economie, Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” (f.d.7).

Conform pct. 4 al aceluiași ordin, s-a propus lui Gheorghi Șova funcția de șef Departament mentenanță, infrastructură și dezvoltare, Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” (f.d.7).

Aici Colegiul notează că ordinul respectiv i-a fost adus la cunoștință lui Gheorghi Șova, contra semnătură (f.d.7).

Prin ordinul nr. 34 Pș 4 din 11 aprilie 2016 „Cu privire la concedierea lui Gheorghi Șova” al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, în temeiul prevederilor art. 86 alin.(1) lit.c), 88 Codul muncii, ordinului Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr. 1025 din 31 decembrie 2015 „Cu privire la aprobarea organigramei Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, pct.9 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 397 din 31 mai 2011, s-a dispus, conform pct. 1, concedierea începând cu 11 aprilie 2016, a lui Gheorghi Șova, vicedirector economie, Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă”, iar conform pct. 2, achitarea de către contabilitatea Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă” lui Gheorghi Șova a tuturor drepturilor salariale ce i se cuvin (f.d.6).

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 11 iulie 2016 împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă”, Gheorghi Șova a solicitat anularea ordinului nr. 34 P § 4 din 11 aprilie 2016 cu privire la concedierea în legătură - reducerea numărului / statelor de personal și restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu în legătură cu concedierea ilegală, încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.3-5).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanțele ierarhic inferioare pripit au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii, or, concluzia instanțelor ierarhic inferioare este rezultatul examinării superficiale a litigiului dedus judecății și interpretării eronate a probatoriului administrat în cauză, prin se impune rejudecarea cauzei în ordine de apel.

Din conținutul normelor procedurale enunțate *supra* se deduce că, hotărârea judecătorească trebuie să cuprindă motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, arătându-se atât motivele pentru care s-au admis, cât și cele pentru care sau înlăturat cererile părților. O hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele „pro” și „contra” care au format, în fapt și în drept, convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la supozițiile și argumentele părților, iar, pe de altă parte, la dispozițiile legale aplicabile raportului juridic litigios, în caz contrar hotărârea se va considera lipsită de suport probatoriu și legal și pronunțată cu nerespectarea prevederilor legale.

Colegiul reține că instanțele ierarhic inferioare au invocat că angajatorul a respectat normele de drept la concedierea reclamantului din funcția de vicedirector economie, Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă”, în legătură cu reducerea numărului statelor de personal și anume prevederile art. 87, art. 86 alin. (1) lit.c) și art. 88 Codul muncii.

Colegiul reliefă că instanța de apel în partea respectării perioadei de preavizare și respectiv emiterea ordinului de concediere la 11 aprilie 2016, a indicat că însăși Gheorghi Șova prin cerere a solicitat concedierea sa, începând cu 11 aprilie 2016.

La acest capitol, Colegiul apreciază a fi relevant argumentul recurentului precum că cererea respectivă ține de solicitare de concediere a lui Gheorghi Șova din funcția de economist categoria I, care nu ar avea ceva comun cu funcția de vicedirector economie, funcție din care a fost concediat reclamantul.

În această ordine de idei, Colegiul precizează că din textul cererii depuse de Gheorghi Șova, la care face referire instanța de apel se distinge că reclamantul solicită concedierea sa, începând cu 11 aprilie 2016, din funcția de economist categoria I în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, începând cu 11 aprilie 2016 (f.d.73).

În contextul dat, Colegiul remarcă că era de obligația instanței de apel la examinarea cauzei în ordine de apel, de a verifica care au fost, de fapt, funcțiile deținute până la concediere de către Gheorghi Șova în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”.

Or, în condițiile când reclamantul pretinde concedierea sa din funcția de economist categoria I, deținută în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, începând cu 11 aprilie 2016, însă, în final, este concediat din funcția de vicedirector economie, în legătură cu reducerea statelor de personal, acest aspect urma a fi argumentat de către instanța de apel.

Mai mult ca atât, la caz nu a fost probat faptul că funcția de economist categoria I ar presupune aceleași obligații/atribuții ca și funcția de vicedirector economie precum și că, de fapt, ar fi aceeași funcție, doar că sunt denumite diferit.

În speță, Colegiul relevă că instanța de apel pe lângă faptul că urma a stabili câte funcții deținea reclamantul, urma a identifica motivul de concediere a reclamantului și anume: din inițiativa angajatorului în legătură cu reducerea statelor de personal sau din inițiativa proprie a angajatului, în condițiile când există și cererea reclamantului de concediere din 11 aprilie 2016, menționată *supra*. Cu atât mai mult ambele motive de concediere se axează pe temeuri de drept diferite. Din textul cererii reclamantului nu se distinge că reclamantul își exprimă acordul la concediere în rezultatul reducerii statelor de personal și preavizarea sa în acest sens, or, reclamantul pretinde concedierea sa din o altă funcție decât cea de vicedirector economie.

Conform art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii, concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate.

Conform art. 85 alin. (1) Codul muncii, salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(4¹), din

proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

La rejudecarea cauzei, urmează a fi verificate aceste aspecte, deoarece legalitatea ordinului de concediere a reclamantului urmează a fi stabilită și prin prisma acestui aspect, întru determinarea certă a motivului și temeiului de drept ce a stat la baza emiterii acestuia.

Chiar și în condițiile când înscrierile efectuate în carnetul de muncă denotă că reclamantul a deținut doar funcția de vicedirector economie în cadrul Instituției medico-sanitare publice „Institutul de Medicină Urgentă”, instanța de apel urma să stabilească relevanța cererii din 11 aprilie 2016 privind concedierea lui Gheorghe Șova din funcția de economist categoria I pe numele directorului Instituției, fiind și mențiunea directorului în acest sens „accept”. Or, instanța de apel a reținut această cerere ca un argument „pro” la respectarea termenului de preavizare și respectiv concediere a reclamantului din funcția de vicedirector economie.

La acest capitol, Colegiul indică că recurentul insistă asupra faptului precum că la concedierea sa nu a fost respectat termenul de preavizare conform art. 88 alin.(1) lit.b) Codul muncii, conform căruia angajatorul este în drept să concedieze salariații de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal (art.86 alin.(1) lit.b) și c)) doar cu condiția că va emite un ordin (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la preavizarea, sub semnătură, a salariaților cu 2 luni înainte de lichidarea unității ori de reducerea numărului sau a statelor de personal. În caz de reducere a numărului sau a statelor de personal, vor fi preavizate numai persoanele ale căror locuri de muncă urmează a fi reduse.

Colegiul precizează că, în speță nu se neagă existența ordinului de preavizare, doar că se insistă că ordinul de concediere din 11 aprilie 2016 a fost emis până la expirarea acestui termen de două luni, or, modul de calculare a termenului este prevăzut de art. 14 Codul muncii și, în opinia recurentului, urma să se scurgă termenul la 12 aprilie 2016 și nu la 11 aprilie 2016.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, deoarece prezintă relevanță și folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestui și care presupune în sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe, pertinente și concludente a situației de fapt.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, iar instanța de recurs este în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții.

Colegiul remarcă că, instanța inferioară avea obligația rezultând din prevederile art. 373 alin.(2) Cod de procedură civilă, de a da un răspuns cert referitor la relevanța unui înscris sau altuia, în condițiile când este obligată să reflecte în hotărâre motivele, relevanța, admisibilitatea, veridicitatea probelor și toate probele în ansamblu, legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, concluziile sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele, rezultând din prevederile art. 130 alin.(4) Cod de procedură civilă.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în practica sa constantă subliniază rolul pe care motivarea unei hotărâri îl are pentru respectarea art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și arată că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de a proba sau cel puțin de a le aprecia.

De altfel, instanța de apel nu se poate limita să preia total sau parțial poziția doar a unei părți a raportului litigios, ci trebuie să analizeze cauza și să răspundă argumentat la criticile și mijloacele de apărare invocate de ambele părți.

În consecință, raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că examinarea pricinii în ordine de apel a avut loc în mod arbitrar, incomplet, evaziv, deoarece soluția instanței de apel, nu întrunește condițiile unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, având în vedere faptul că această soluție nu este motivată, în condițiile în care nu este analizat însăși ordinul contestat prin prisma susținerilor, apărărilor și probelor din dosar, de altfel fiind încălcat și principiul nemijlocirii.

Or, în conformitate cu art. 25 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Un aspect important prezintă și faptul că instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea pricinii în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Gheorghe Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi și a casa integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu argumentele părților, circumstanțele pricinii, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Gheorghe Șova, prin intermediul avocatului Iulian Rusanovschi.

Se casează decizia din 11 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Șova împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Instituția medico-sanitară publică „Institutul de Medicină Urgentă” cu privire la anularea ordinului, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală